

Կ-372¹-13.09.2022-SՀ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՆՀԱՏ ՁԵՆՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ՝ ԱԿՑԻԶԱՅԻՆ
ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՈՉ ԵՆԹԱԿԱ ԱՅՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ՈՐՈՆՑ
ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ ԱԶԱՏՎԱԾ Է ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿԻՑ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ներմուծվող՝ ակցիզային հարկով հարկման ոչ ենթակա այն ապրանքների ցանկը հաստատելու մասին, որոնց ներմուծումն ազատված է ավելացված արժեքի հարկից» 2001 թվականի հունիսի 29-ի ՀՕ-195 օրենքի 1-ին հոդվածի՝

1) երրորդ պարբերությունում «07 14 90 900,» թվերից հետո լրացնել «1404 90 000 8,» թվերը.

2) չորրորդ պարբերությունից հանել «8447 90 000 1,» թիվը և «անկախ սույն հոդվածով սահմանված ցանկում կատարված բացառություններից,» բառերը.

3) ցանկում՝

ա. ԱՏԳ ԱԱ 88 ծածկագրից մինչև ԱՏԳ ԱԱ 8804 00 000 0 ծածկագրով տողերը՝ ներառյալ, շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«88	Թռչող ապարատներ, տիեզերական ապարատներ և դրանց մասեր».
բ. ԱՏԳ ԱԱ 1212 ծածկագրով տողից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր տող.	
«1404 90 000 8	Կոկոսի (հնդընկույզի) մանրաթելի հիմքով սուբստրատ՝ նախատեսված բույսերի աճեցման համար».

գ. ԱՏԳ ԱԱ 84 ծածկագրից մինչև ԱՏԳ ԱԱ 8545 ծածկագրով տողերը՝ ներառյալ, հանել,

դ. «940600» թիվը փոխարինել «9406» թվով:

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետի «ա» ենթակետով սահմանված կարգավորումը տարածվում է 2020 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա:

3. Ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից բույսերի աճեցման համար նախատեսված՝ կոկոսի (հնդընկույզի) մանրաթելի հիմքով սուբստրատի ներմուծման մասով ավելացված արժեքի հարկից ազատման արտոնությունը տարածվում է 2018 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ՝ ԱԿՑԻԶԱՅԻՆ ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՈՉ ԵՆԹԱԿԱ ԱՅՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ՈՐՈՆՑ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ ԱԶԱՏՎԱԾ Է ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿԻՑ» ~~ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ~~ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ներմուծվող՝ ակցիզային հարկով հարկման ոչ ենթակա այն ապրանքների ցանկը հաստատելու մասին, որոնց ներմուծումն ազատված է ավելացված արժեքի հարկից» 2001 թվականի հունիսի 29-ի ՀՕ-195 օրենքի 1-ին հոդվածի՝

1) երրորդ պարբերությունում «07 14 90 900,» թվերից հետո լրացնել «1404 90 000 8,» թվերը.

2) չորրորդ պարբերությունից հանել «8447 90 000 1,» թիվը և «անկախ սույն հոդվածով սահմանված ցանկում կատարված բացառություններից,» բառերը.

3) ցանկում՝

ա. ԱՏԳ ԱԱ 88 ծածկագրից մինչև ԱՏԳ ԱԱ 8804 00 000 0 ծածկագրով տողերը՝ ներառյալ, շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«88	Թռչող ապարատներ, տիեզերական ապարատներ և դրանց մասեր».
-----	---

բ. ~~ԱՏԳ ԱԱ 1212 ծածկագրով տողից հետո~~ լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր տող.

«1404 90 000 8	Կոկոսի (հնդընկոյզի) մանրաթելի հիմքով սուբստրատ՝ նախատեսված բույսերի աճեցման համար».
----------------	---

գ. ԱՏԳ ԱԱ 84 ծածկագրից մինչև ԱՏԳ ԱԱ 8545 ծածկագրով տողերը՝ ներառյալ, հանել,

դ. «940600» թիվը փոխարինել «9406» թվով:

Հոդված 2. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետի «ա» ենթակետով սահմանված կարգավորումը տարածվում է 2020 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա:

3. ~~ԱԱ~~ Ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից բույսերի աճեցման համար նախատեսված՝ կոկոսի (հնդընկոյզի) մանրաթելի հիմքով սուբստրատի ներմուծման մասով ~~ԱԱ~~ ից ավելացված արժեքի հարկից ազատման արտոնությունը տարածվում է 2018 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ՝ ԱԿՑԻԶԱՅԻՆ ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՈՉ ԵՆԹԱԿԱ ԱՅՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ՈՐՈՆՑ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ ԱԶԱՏՎԱԾ Է ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿԻՑ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (Կ-372-13.09.2022,20.10.2022-ՏՀ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ					
1.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածում «Հայաստանի Հանրապետության 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի հարկային օրենսգրքի» բառերը փոխարինել «2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի» բառերով՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված հաջորդականությունը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
2.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդված	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «5702 10» թիվը փոխարինել «570210» թվով՝ հաշվի առնելով այն, որ ՀՀ հարկային օրենսգրքի 64-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 21-րդ կետում նշյալ ծածկագիրն սահմանված է միասին:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

3.	ՀՀ կառավարություն	6-րդ հոդված	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «գ» ենթակետով լրացվող աղյուսակում «50» թիվը հանել՝ հաշվի առնելով, այն որ նախագծով առաջարկվում է սահմանել, որ նշյալ աղյուսակով նախատեսված ապրանքներն ակցիզային հարկով հարկվելու են 2023 թվականի հունվարի 1-ից:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է: է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել
4.	ՀՀ կառավարություն	7-րդ հոդված	<p>Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածից հետո ավելացնել նոր 8-րդ հոդված հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>«Հոդված 8. Օրենսգրքի 230-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝</p> <p>1) 7-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝</p> <p>«7) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պետական սեփականություն համարվող պատմամշակութային նշանակության հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքը, ինչպես նաև կրոնական կազմակերպություններին սեփականության իրավունքով պատկանող՝ մինչև 1991 թվականը կառուցված Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դասակարգմանը համապատասխան՝ կրոնական, պաշտամունքային անշարժ գույքը: Սույն կետում նշված անշարժ գույքերի ցանկը սահմանում է Կառավարությունը.».</p> <p>2) 8-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>«Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուն (Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին) սեփականության և անհատույց մշտական օգտագործման իրավունքով պատկանող՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված</p>	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է: համապատասխան լրացում:	Ընդունվել

			<p>դասակարգմանը համապատասխան՝ կրոնական, պաշտամունքային անշարժ գույքը, Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցուն (Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին) պատկանող՝ հուշարձանի կարգավիճակ չունեցող եկեղեցիները, հոգևոր-մշակութային, կրթադաստիարակչական, եկեղեցական և ծիսական պարագաների արտադրության և իրացման համար օգտագործվող անշարժ գույքը, Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու (Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի) ներքին սպասարկումն իրականացնող արհեստանոցները, ինչպես նաև դրանց սպասարկման և օգտագործման համար անհրաժեշտ անշարժ գույքը: Սույն կետում նշված անշարժ գույքերի ցանկը սահմանում է Կառավարությունը.»:</p> <p>Առաջարկությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ Հարկային օրենսգրքի 230-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետով Կառավարությանը լիազորություն է վերապահված սահմանելու միայն անշարժ գույքի հարկից ազատվող՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պետական սեփականություն համարվող պատմամշակութային նշանակության հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքերի ցանկ: Մինչդեռ՝ անհրաժեշտ է որպեսզի Կառավարությունը սահմանի նաև անշարժ գույքի հարկից ազատվող՝ մինչև 1991 թվականը կառուցված Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դասակարգմանը համապատասխան՝ կրոնական, պաշտամունքային անշարժ գույքերի</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>ցանկ: Մյուս կողմից, Հարկային օրենսգրքի 230-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետի «ա.» ենթակետով նախատեսված կարգավորումը սահմանված է նաև նույն կետի «բ.» ենթակետով: Այս առումով, հնարավոր տարրնկալումներից խուսափելու նպատակով՝ առաջարկվում է խմբավորել նշյալ երկու ենթակետերը:</p>		
5.	ՀՀ կառավարություն	8-րդ հոդված	<p>Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածից հետո խմբագրել հոդվածների համարակալումը:</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	Ընդունվել է:
6.	ՀՀ կառավարություն	14-րդ հոդված	<p>Առաջարկվում է նախագծի 14-րդ հոդվածի՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2-րդ մասի 2-րդ կետում «մասի «զ» կետն ուժի մեջ է մտնում 2022 թվականի հոկտեմբերի 1-ից» բառերը փոխարինել «կետի «դ» և «զ» ենթակետերն ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով, 2) 4-րդ մասում «2022 թվականի նոյեմբերի 30-ը ներառյալ» բառերը փոխարինել «2023 թվականի փետրվարի 28-ը ներառյալ» բառերով, 3) 5-րդ մասում «2022 թվականի նոյեմբերի 30-ը» բառերը փոխարինել «2023 թվականի փետրվարի 28-ը» բառերով և «2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ» բառերը փոխարինել «2023 թվականի մարտի 31-ը ներառյալ» բառերով: <p>Հաշվի առնելով այն, որ նախագծի նախնական տարբերակով նախատեսված էր, որ որոշ կարգավորումներ պետք է ուժի մեջ մտնեին ս.թ. հոկտեմբերի 1-ից, իսկ այդ ժամկետն անցել է՝</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:</p>	Ընդունվել է:

			անհրաժեշտություն է առաջացել վերանայել խնդրո առարկա դրույթների ուժի մեջ մտնելու ժամկետները, ինչպես նաև այդ դրույթներին փոխկապակցված դրույթների գործողության ժամկետները:		
«ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՒ ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՆԵՐՄՈՒԾՎՈՂ՝ ԱԿՑԻԶԱՅԻՆ ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՈՉ ԵՆԹԱԿԱ ԱՅՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ՈՐՈՆՑ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ ԱԶԱՏՎԱԾ Է ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿԻՑ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ					
1.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի վերնագիր	Առաջարկվում է նախագծի վերնագրից հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի կարգավորումը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
2.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետի «բ.» ենթակետ	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետի «բ.» ենթակետում «լրացնել» բառից առաջ լրացնել «ԱՏԳ ԱԱ 1212 ծածկագրով տողից հետո» բառերը:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
3.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետում «ԱԱՀ» և «ԱԱՀ-ից» բառերը փոխարինել՝ համապատասխանաբար «Ավելացված արժեքի հարկ» և «ավելացված արժեքի հարկից» բառերով:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է: